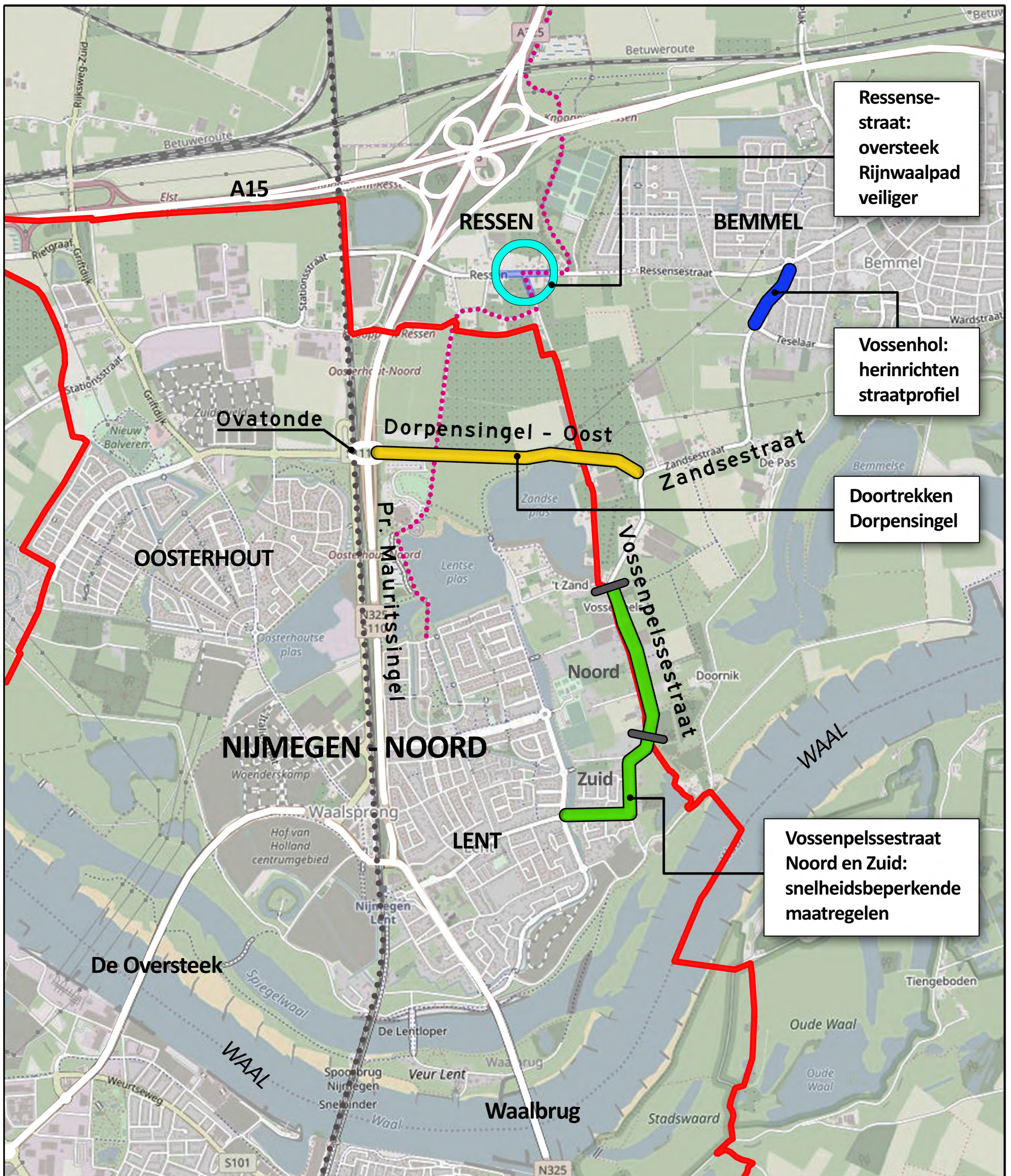

PROJECT DORPENSINGEL

maatregelenpakket

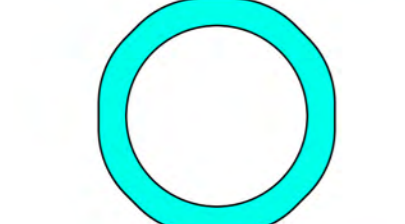

Ressen-
straat:
oversteek
Rijnwaalpad
veiliger

Vossenhol:
herinrichten
straatprofiel

Doortrekken
Dorpsingel

Vossenpelsestraat
Noord en Zuid:
snelheidsbeperkende
maatregelen

Legenda

- Dorpsingel - Oost: nieuw tracé
- Vossenpelsestraat Noord en Zuid: Snelheidsbeperkende maatregelen
- Vossenhol: Herinrichting straatprofiel
- Ressenestraat: Oversteek Rijnwaalpad
- Gemeentegrens Nijmegen - Lingewaard

Onderwerp

Memo vervolg straatnaamgeving Dorpensingel

Opsteller**Behandeldatum**

19-05-2025

Programma

Cultuur en Cultureel erfgoed

Portefeuillehouder

T.F.A. van Elferen

Inleiding

Op 18 maart 2025 is het memo straatnaamgeving Dorpensingel besproken in het college. Het ging daarbij om de keuze tussen Keizerin Beatrixsingel of Keizerin Theophanuweg. De verantwoordelijke wethouder van Lingewaard heeft eerder de voorkeur uitgesproken voor de Keizerin Beatrixsingel.

De naamgeving is besproken in het college van Nijmegen. Dit was de conclusie:

“Het college geeft de voorkeur aan een eenduidige voordracht aan de gemeenteraad en neigt naar 'Theophanu'. Het college verzoekt de wethouder om hierover contact op te nemen met de gemeente Lingewaard.”

Dit memo is opgesteld ter voorbereiding op het telefonisch overleg van maandagmiddag 19 mei met de verantwoordelijk wethouder van de gemeente Lingewaard.

1. Argumenten voor naamkeuze Keizerin Theophanuweg

Figuur 1: Schetsmatige weergave van de nieuwe verbindingsweg (bron: SOK/ROK)

Vraagstuk 1: voorkeur Keizerin Theophanuweg

Het college heeft de voorkeur voor de Keizerin Theophanuweg. Hieronder staan zowel de belangrijkste argumenten voor deze naamkeuze als de belangrijkste argumenten tegen.

Argumenten voor:

- Theophanu (± 960-991) was keizerin van het Heilige Roomse Rijk, een rijk waartoe in de tiende eeuw ook de gebieden van het huidige Nederland behoorden, inclusief de regio's van Lingewaard en Nijmegen.
- In haar tijd had Nijmegen al een belangrijke rol als koninklijke palts, een verblijfplaats voor keizers en hun hofhouding. Het is zeer waarschijnlijk dat

keizerin Theophanu, deze locatie bezocht of zelfs bestuurde, wat haar directe historische link met Nijmegen en Lingewaard versterkt. Het gebruik van haar naam voor een straat zou deze historische band benadrukken en het erfgoed van de regio binnen het Heilige Roomse Rijk onder de aandacht brengen. Bovendien is Theophanu ook daadwerkelijk in Nijmegen geweest: ze overleed op het Valkhof op 15 juni 991 toen ze een bezoek bracht aan de stad.

- De Dorpensingel is een prominente plek die recht doet aan deze historische figuur.
- De naam past goed bij zowel het gebied Nijmegen als het gebied waar Lingewaard tegenwoordig is.
- Vanwege de achtergestelde positie van vrouwen in straatnamen heeft een geschikte vrouwennaam de voorkeur.
- De naam sluit aan op de straatnamen in Nijmegen ten westen van de 'Dorpensingel', omdat die vernoemd zijn naar vorsten en edelen.

Argumenten tegen:

- De naam is lastig te spellen en uit te spreken, wat tot praktische problemen kan leiden. Dit geldt echter voor meer straatnamen zoals de van Schaeck Mathonsingel.
- In Lingewaard komen adressen aan de te benoemen weg.

Ook aan de alternatieve naam 'Keizerin Beatrixsingel' waar Lingewaard de voorkeur aangeeft zitten enkele nadelen. Met name het feit dat Keizerin Beatrix verward kan worden met Koningin Beatrix. Mogelijk levert dit ook problemen met de vindbaarheid van adressen aan de te vernoemen straat op.

Afweging

Omdat keizerin Theophanu veel betekend heeft voor Nijmegen wil het college haar naam graag aan een straat verbinden. De nieuwe verbindingsweg is een belangrijke en logische weg om haar naam aan te verbinden. Als we het nu niet doen met als enige argument dat de naam lastig te spellen is dan kunnen we de naam ook niet meer voor andere wegen gebruiken.

Eventueel schrijfwijze Theophano in plaats van Theophanu gebruiken

Theophanu kwam uit het Byzantijnse rijk. Om die reden is het ook mogelijk om de Griekse spelling van haar naam te gebruiken: Theophano. Dat is waarschijnlijk iets makkelijker uit te spreken en te schrijven.

Vervolg

- Nijmegen: In gemeente Nijmegen wordt een college- en raadsvoorstel opgesteld, waarbij de gekozen straatnaam ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt

voorgelegd. Omdat het vaststellen van straatnamen in Nijmegen tot de bevoegdheid van de raad behoort, zal de raad hierover een besluit nemen.

- Lingewaard: Zodra de straatnaam in Nijmegen is vastgesteld, wordt een collegevoorstel opgesteld en ter goedkeuring voorgelegd aan het college van Lingewaard, aangezien in deze gemeente de bevoegdheid tot het vaststellen van straatnamen bij het college ligt.
- Op deze wijze komen beide gemeenten tot een gezamenlijke vaststelling van de straatnaam.

Vraag aan de wethouder: bent u met deze informatie voldoende voorbereid op het telefonisch overleg met Lingewaard?

Bijlage

- Dorpensingel - Oost

Afdeling, naam, telefoonnummer

PI70, [REDACTED] [REDACTED]

Notulen ambtelijke werkgroep straatnaamgeving 10 juni 2025

Aanwezig: [REDACTED] (verslag), [REDACTED] (voorzitter), [REDACTED]

[REDACTED] en [REDACTED]

Afwezig: [REDACTED]

Opening

- Vaststellen notulen 2025-05-6. *Akkoord.*

Mededelingen

- [REDACTED] is afwezig.

Lopende zaken

- Voorstel straatnaamgeving in het Stationsdistrict: aangenomen op 28 mei. Inwerking op 5 juni 2025. [REDACTED] *bekijkt de aanpassingen in huisnummering met [REDACTED]*
- Voorstel straatnaamgeving Ressense Wal: aangenomen op 28 mei. Inwerking op 5 juni 2025.
- Lène Coenderspad. Langs college. Naar verwachting op 10 september in de raad.
- Jan Troostbrug. Op 17 juni in het college. Naar verwachting op 10 september in de raad.
- Dorpensingel. De wethouders van Nijmegen en Lingewaard zijn het eens geworden over de naam Keizerin Theophanosingel. [REDACTED] *werkt een voorstel uit en houdt contact met de collega van Lingewaard. We bereiden ook een onderschrift voor.*
- Gebouwnaam bibliotheek in Hof van Holland
Nog geen terugkoppeling van [REDACTED] [REDACTED] *vraagt dit na.*
- Vraag m.b.t. opties QR-code een keer voorleggen aan wethouder.
- Hoe staat het met een onthullingsmoment van borden in Hof van Holland? Reactie van [REDACTED] *“We hebben op dit moment geen specifieke datum voor de onthulling die we zouden kunnen koppelen aan een bijzonder WO2/ Verzetsmoment maar daar kunnen we wel naar kijken. Verder is eea ook afhankelijk van wanneer de definitieve straatnaamborden en de Historische Bakens ‘variant ‘scherf’ worden geplaatst.” [REDACTED] vraagt dit nogmaals na.*
- Kops Kwartier: naamgeving voorbereiden.
- Passage Molenpoort: verder plannen en uitwerken.

Winkelsteeg

Contact met [REDACTED] nodig mbt actuele informatie/ wat eerst aan te pakken.

[REDACTED] *plant een afspraak met [REDACTED] [REDACTED] checkt of er stratenpatronen bekend zijn.*

Vervolg Koudenhoek

Communicatie en voorstel. Nog terugkoppeling vanuit project. Er is nog contact met bewoners Dijkstraat. Vraag of in plaats van Belgiëstraat 'Oude Dijkstraat' een optie is. Verder is er weerstand tegen het Hofje van Bobbie. *Eventueel zou Lentse Dijkstraat een optie zijn voor de huidige Dijkstraat. Hier komt de werkgroep op terug, met de input van de bewoners erbij.*

Straatnaamsuggestie naamgeving gebied rond Huize Duckenburg

Karel en Philippa van Gelrepark. Op basis van historisch onderzoek van [REDACTED] en [REDACTED] is de aanwezigheid van deze tweeling op kasteel Dukenburg in 1473 twijfelachtig. Het lijkt erop dat ze verbleven op de Valkhofburcht tijdens en direct na het beleg van Nijmegen in 1473. Met betrekking tot een historische bron waar verschillende edities van zijn, heeft [REDACTED] de vraag teruggelegd bij de aanvrager, om uit te zoeken waar de informatie over het veronderstelde verblijf van Karel en Philippa precies te vinden is.

Initiatiefvoorstel Eerherstel Nijmeegse slachtoffers van heksenvervolging

Er is een initiatiefvoorstel aangenomen om namen te vernoemen naar slachtoffers van Nijmeegse heksenvervolgingen. Hoe pakken we dit op? En waar hebben we ruimte om hier iets mee te doen? *Bespreken tijdens volgend overleg.*

Vraag over nieuwe naam sportcentrum op locatie Jan Massinkhal

[REDACTED] heeft contact gehad met projectleider [REDACTED]. Zij wil graag een nieuwe gebouwnaam laten voorbereiden. "Op 30 juni is er een afscheid van de huidige Jan Massink Hal en op 1 juli start de sloop. Vervolgens start de bouw in het najaar en begin 2028 opent het nieuwe sportcentrum (zwembad en sporthal) haar deuren. Ons plan nu is om op 30 juni een namenwedstrijd te starten, startschot door Jean-Paul Broeren, waarbij we de inwoners vragen hun favoriete naam of namen in te sturen. Een commissie kiest vervolgens uit alle inzendingen de nieuwe naam. Bij zwembad Apeldoorn kwamen er 1000 inzendingen binnen. Op 1 september willen we graag de nieuwe naam weten, en ergens rondom start bouw openbaar maken."

Vragen van haar:

- Hoe werkt het proces van het formeel laten vaststellen van de nieuwe naam
- Hoe kunnen we de commissie om de naam te kiezen het beste inrichten? Wie zullen we daarvoor vragen naast aantal mensen vanuit Sport?
- Zijn er nog zaken waar we rekening mee moeten of kunnen houden?

De ambtelijke werkgroep straatnaamgeving wil wel een lid leveren aan de commissie die namen beoordeelt. Verder toetst de werkgroep de resultaten.

Visie

Vraag van [REDACTED] nemen we hier ook aandacht voor achtergestelde groepen in op? *Bespreken tijdens volgend overleg.*

Rondvraag